

Nú má hugsast um tað grundleggjandi – fiskiídnaðin

Oddagrein

EFTIR ØLLUM at døma fer Løgtingið í dag endaliga at samtykkja tær ymisku broytingarnar, sum skotið er upp at gera í lógini um vinnuligan fiskiskap.

TALIÐ AV FISKIDØGUM og skipanin við fiskidøgum, sum kunnu handlast millum bátar og skip, eru mest umrøddu partarnir, nú Løgtingið hevði tvær drúgvur viðgerðir um málið.

TAD VIL SO VERA, tí talið av fiskidøgum skuldi verið avgerandi fyri, hvussu nógv verður fiskað, og skipanin við umsetligu fiskidøgnum kann gerast avgerandi fyri, hvar fiskidagarnir enda.

VANDI ER NEVNILIGA fyri, at sterk reiðaravirki, sum sjálvandi fáa vælvild frá bankanum, kunnu leggja nógv inn undir seg. Hetta kann koma at savna nógvar dagar á fáum hondum og á fáum plássum. Hesin parturin elvdi tí til hørð orð í álitum og røðum.

TAD SAMA GJØRDI seg galdandi, tá uppskotið um handilskvotur kom fram fyri einum fimm árum síðani. Tá slerdi m. a. Javnaðarflokkurin fast, at tilfeingið í sjónum er ogn Føroya fólks, og at tað ikki skuldi enda á nokrum fáum hondum, sum tá vóru so hepnar at hava nokur veiðifor um hendi. Tað sama ger seg galdandi nú.

SKIPANIN VIÐ FISKIDØGUM er ikki meiri enn eitt ár, og í Løgtinginum kom fram, at nógv verður snýtt. Hetta má fáast til lívs við einum góðum eftirliti, so skip ikki sleppa at kradda sær fleiri dagar við m. a. at siga seg royna uttan fyri »ringin«, hóast tey hava roynt innanfyri.

MEN Í ØLLUM HESUM drúgva orðaskifti saknaðist aftur spurningurin um, hvat vit vilja við okkara tilfeingi. Skulu vit halda fram at selja helvtina av fiskinum meira ella minni óvirkaða ella skulu vit virka fiskin í Føroyum.

VÍST SEGÐI LØGMAÐUR í ólavsøkurøðuni, at nú skal ein skipa setast í verk – men higartil eru stór virði farin fyri skeyti, og tingfólk eru rættliga tigandi um henda vinnutáttin, sum hevur stóran týðning í einstreingjaða búskapi okkara. Javnaðarflokkurin hevði stórar hugsjónir um hetta málið í valstríðnum í 1990. – Hevði tað ikki verið eitt hugskot at arbeið meira við hesum grundleggjandi spurninginum, nú nýggj virkisskrá skal gerast.

Sosialurin

Lesarabrøv

Ólavsøkuframsýningin!

Tá eg frætti, at tann eini av tveimum innsendum málingum var sloppin inn á framsýningina, var eg fegin. Men hetta vardi einans til eg sá, hvussu stórt nálaereygað hevði verið. Harafturat vóru verkini ósmakliga samansett og hongd upp, uttan at hedd varð tikin fyri, hvørja rúmd tey kravdu. T. d. høvdu smáir málingar stóra rúmd, meðan stórir málingar ongan avstand fingi.

Mín málingur var beinleiðis vanvirður, við tí vánaligu viðferð hann fekk. Fyri tað fyrsta var hann settur saman við nýbyrjarum. (Alt gott um nýbyrjarar, tí onkustaðni mugu tey byrja, men tað er óhóskand, at tey fingi upp til fyra verk við hvørt).

Framsýningin hevði verið meira áhugaverd og rættvís, um framsýnararnir høvdu havt eitt fastsett tal av verkum við, t. d. tveir.

Fyri tað næsta vóru alt ov nógvir litfagrir málingar hongdir upp í sama bási. (Mín var eisini litfagur) Hetta hevði við sær, at allir litirnir flutu saman.

Fyri tað triðja stóð eitt stórt flygel og blokeraði útsýnið í tí heldur litla básinum. Og síðst, men ikki minst, var mín málingur hongdur so lágt, at tað hevði verið hóskandi við eini putu frammanfyri ella tey akkurat tað sama kundu havt sett hann á gólv.

Sjálvt um eg ikki haldi mínir innsendu málingar vera yvirfantastisk listaverk, haldi eg, at báðir

skuldu havt verið umboðaðir, útfrá at fleiri av nýbyrjarunum høvdu fleiri listaverk við hvørt. – Tó sum tað var, hevði verið betri, um eg ongan sendi við.

Leikluturin hjá sjónvarpinum var sera »partiskur« og óumfatandi. At umrøða tvey ella trí listaverk burtur úr eini heilari framsýning er átalvert. Í staðin skuldi verið víst leysliga runt við tónleiki afturvíð, ella móguliga einari »yvirræðari« umrøðu av framsýningini sum heild. Á tann hátt høvdu sjónvarpsbyggjarar fingið eina breiða mynd av framsýningini, og luttakararnir høvdu kent seg væl.

Tá eg loyvi mær at kritiserast framsýningina, er tað ikki út frá ongum, men út frá, at tað var tann vikuliga

mannagongdin gjøgnum tey trý árin, eg gekk á listaskúla. Sostatt er listakritikkur mætt ikki ókendur. Sjálvt um, sum ólavsøkuframsýningin bar brá av, hevur ógvuliga ymisk »kritierir« frá skúla til skúla. Tað, eg havi gjørt her, er ikki ella kritikkur sum so av listaverkunum sjálvum, men av framsýningini í síni heild. Og kritikkur av viðgerðini, mínir og aðrir málingar fingi av »cencurnevndini«.

Tað er hóskandi at enda hetta skriv við formælum í eini listasøgbók, sum ljóðar:

»Tað er eingin allýsing av list, einans listafólk...«

Harriet Poulsen

Et tu

Tað er einki lógið, tað er hugstoytt, at hoyra C. J. Jensen tosa um skrivandi kvinnur sum eina spillu í føroyskum bókmentum. At tað ikki er lógið, sigi eg tí at tað tíverri er í samsvari við tann kvinnufuggingdaga hugburðin í fjølmíðlunum her yvirhøvdur.

Tann mátin C. J. Jensen, Ólavur í Beiti og aðrir blekkridðarar her á landi skriva um – í hesum føri skrivandi – kvinnur eyð-

kennist av vanvirðandi hugmóð. Kvinnurnar verða ikki umrøddar sum einstaklingar men sum ein einfaltur massi; hetta er einki at vera bilsin um, tí soleiðis verður tosað um allar bólkur, sum eru fyri vanbyti ella ikki njóta virðing, nekarar, børn, føroyingar o. o. í Íslandi var í 70-árunum stórir vøkstur í talinum á skrivandi kvinnum; tá vóru millum kallingar, skeivt mál (skeivt kyn?) – tær gelda málið –

avvístu »kellingabókunum«; hetta eru 30 ár síðani og ómetaliga nógv er hent í Íslandi síðan tá. Men, halló, eisini í Føroyum er nógv hent, so turkið dundrið úr eygunum, teldebundur! Okkara skrivandi kvinnur verða allar ex cathedra strikaðar út við einum grovum, kubbutum men linum penni! Stórsleggjuddurin ljóðar: tær hava rættar meiningar, skeivt mál (skeivt kyn?) – tær gelda málið –

men hvat meinast við hesum? Orsaka, spyr ikki so nær. Swift, Tolkien og Ende mugu vera glaðir um ikki at vera viðgjórdir í hesum piningarkamarinum. Hoyr, nýta tit hugtakið kvinnubókmentir, og tað er væl nýtiligt, so gerið tað ikki so óvandaligt.

Turið S

MFS hjálpir heimleysum pisum

Ringt er hjá nýggju pisunum at finna bústað í Danmark. Meginfelag føroyskra studenta er tiskil farið undir bústaðarávísing

Megin føroyskra studenta hevur frætt frá fólki, sum flyta niður, at sera trupult er at finna ein bústað í Danmark beint nú. Hetta rakar tey mongu nýggju lesandi, sum nú eftir summarfrítíðina flyta niður at nema sær útbúgving, sera meint.

Hevur man ikki skrásett ein bústað í Danmark, ber ikki til at fáa eit danskt persónsummar, og uttan eitt slíkt fær man ikki skil á sín- um studning- og skattavíðurskiftum. Hetta kann hava tær óhepnu avleiðingar, at fyrsta tíðin av lestnaðinum verður illa ótógvað, ella at nokur setast aftur og fara kortini ikki undir ta útbúgving, tey eru sloppin inn á at lesa í ár.

Fyri at hjálpa teimum nýggju lesandi sum koma í neyð hevur MFS avgjørt at hava eka opið á skrivstovuni í summarfrítíðini og skipa fyri bústaðarávísing.

Vit vita enn ikki, hvussu umfangandi íbúðarneyðin er, so fyrirlis lýsa vit eftir í búðum og kømrum í øllum lestrarbýum í Danmark. Fólk sum hava eina íbúð ella eitt kamar, sum tey vilja leiga út í styttri ella longri tíð, ella fólk, sum bara vilja hjálpa lesandi eina tíð við at hýsa teimum, kunnu ringja til skrivstovuna hjá MFS í Keypmannahavn og verða skrásett sum útleigarar. lesandi, sum ikki hava tak yvir høvdið kunnu venda sær til MFS og fáa ávist

hesar útleigarar.

Frá 15. august er telefonin hjá MFS (tlf 33250210) opin mánadag, mikudag og friggjadag millum kl 1000 og 2000 danska tíð. Regluliga upplatingartíðirnar hjá MFS byrja aftur 1. septemb- er, og nevndu eyka telefon- tíðir fara úr giði. Tá verður skrivstovan í Keypmannahavn opin mikudag og friggjadag millum kl 1600 og 1800 (tlf 33250210), og í Århus mikudag millum kl 1600 og 1800, har telefonin svarar á 86131861. Bústaðarávísingin virkar so leingi sum tað verður mettt at vera tørvur á tí.

Bústaðarávísingin er okkara lutur. Tað sum nú hevur týðning er, at fólk vísa vælvild og bjóða húsrúm. MFS hevur eingi komur at bjóð sjálvt, og ávísingin er tí einki verd, um fólk ikki taka væl ímóti okkara roynd at hjálpa heimleysu pisunum, sigur nýggi formaðurin í

MFS, Flóvin Eidesgaard í tíðindaskrivi - og hann leggur afturat:

– Nú ræður um at standa saman!

MFS sigur tað vera trupult hjá nýklaktu pisunum at finna bústað niðri